

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖ
STIFTELSEN FÖR DIABETESFORSKNING

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖN

VUOSIKERTOMUS 2012

Dryocopus martius
Picoides tridactylus

Jynx torquilla

Cuculus canorus

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖN

VUOSIKERTOMUS 2012

Toimitus: Pirita Salomaa ja KarpaloGroup
Ulkoasu: KarpaloGroup
Paino: Hämeen Kirjapaino Oy, 2013

SISÄLTÖ

- 4 Toiminta-ajatus
- 6 Mikael Knip, puheenjohtaja
- 8 Pirjo Nuutila, professori
- 10 Tuure Kinnunen, dosentti
- 12 Diabetestutkimussäätiön toimintakertomus ja tilinpäätös 2012
- 12 Apurahat 2012
- 16 Viestintä, Hallinto, Sijoitustoiminta
- 18 Sijoitukset, Apuraha-hakemukset ja apurahat
- 20 Erkki Virtanen, kansanedustaja
- 22 Diabetestutkimussäätiön hallinto
- 26 Tuloslaskelma ja tase
- 28 Tilintarkastuskertomus
- 30 Hyvä hallintotapa
- 32 Apurahojen jakoperiaatteet, Sijoitustoiminnan periaatteet
- 34 Jouko Oksanen, varainsijoitusvaliokunnan puheenjohtaja
- 36 Aapo Mustajoki, koululainen
- 38 Lahjoittajat 2012, Auta sinäkin

Kuva: Vastavalo

IHMISARVON KUNNIOITTAMINEN

EETTISYYS

AVOIMUUS

TIETEELLISYYS

RIIPPUMATTOMUUS

YHTEISTYÖKYKYISYYS

KEHITYSHALUKKUUS

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖN TOIMINTA-AJATUS

Diabetestutkimussäätiön tarkoituksena on edistää kansainvälisesti korkeatasoista suomalaista diabetestutkimusta, jonka tavoitteena on diabeteksen ehkäisy, diabeteksen hoidon tehostaminen ja diabeetikoiden hyvinvointi.

Diabetestutkimussäätiön arvot:

- ihmisarvon kunnioittaminen
- eettisyys
- avoimuus
- tieteellisyys
- riippumattomuus
- yhteistyökykyisyys
- kehityshalukkuus.

Diabetestutkimussäätiön toimintastrategia

Tarkoituksensa toteuttamiseksi Diabetestutkimussäätiö harjoittaa monipuolista varainhankintaa sekä tuottavaa ja turvaa-va sijoitustoimintaa. Varallisuutensa sallimissa puitteissa säätiö jakaa vuosittain apurahoja suomalaisille diabetestutkimushankkeille.

Toiminta-ajatuksensa toteuttamiseksi säätiö tiedottaa diabetestutkimuksen tuloksista ja omasta toiminnastaan. Säätiö voi osallistua Diabetesliiton tiedotustoimintaan, joka parantaa kansalaisten tietämystä diabeteksen riskitekijöistä ja ehkäisykeinoista, diabeteksen hoidosta ja diabeetikona elämisestä.

Säätiö arvostaa kansanterveyden edistämistyötä, jolla on kiinnokohtia diabeteksen ehkäisyyn ja hoitoon, kuten lihavuuden ehkäisy, sydänterveyden parantaminen, liikunnan edistäminen.

Säätiön toimintatavat ovat hallinnollisesti joustavia. Säätiö toimii yhteistyössä Diabetesliiton kanssa.

Diabetestutkimussäätiön laatu- ja politiikka

Tuemme diabetekseen liittyvää korkeatasoista tieteellistä tutkimustyötä ja tutkimustulosten tunnetuksi tekemistä. Toimintaa kehitetään jatkuvasti ottaen huomioon ympäristön muutokset.

Olemme kaikissa ratkaisuisiamme riippumattomia ja puolueettomia

Toimintamme perustuu apurahojen jaon suhteen parhaaseen diabetesasiantuntemukseen ja varainhoidon suhteen parhaaseen sijoitusasiantuntemukseen.

TOIMINTAMME ON JULKISTA, AVOINTA JA KAIKKIEN ARVIOITAVISSA.

Mikael Knip, hallituksen puheenjohtaja

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖ TOIMII ARVOJENSA MUKAISESTI

Eräiden säätiöiden toimintatapoihin kohdistunutta julkista keskustelua on seurattu tarkkaan myös Diabetestutkimussäätiön hallituksessa. Kun säätiömielikuvaan on tullut säröjä, on meille entistäkin tärkeämpää, että tukijamme ja apurahojemme hakijat ymmärtävät millaisia arvoja ja periaatteita Diabetestutkimussäätiössä noudatetaan.

Diabetestutkimussäätiö myöntää apurahoja ainoastaan korkeatasoiseen suomalaiseen diabetestutkimukseen. Luottamuselimissämme – hallituksessa, työvaliokunnassa, tieteellisessä valiokunnassa ja varainsijoitusvaliokunnassa – toimivat henkilöt eivät voi saada apurahaamme.

Toimintamme on tutkimuseettisesti ehdottoman luotettavaa. Se tarkoittaa muun muassa sitä, että kokeneista diabetestutkijoista koostuva tieteellinen valiokuntamme arvioi hakemuksia puhtaasti tieteellisin perustein. Hallituksemme päättää apurahoista valiokunnan esityksen perusteella. Apurahojen käyttöä myös valvotaan; apurahan saaneet ovat velvollisia raportimaan apurahan käytöstä ja sen turvin saamistaan tutkimustuloksista.

Luottamustehtävät tieteellisessä valiokunnassamme ovat määräaikaaisia. Näin ollen huipputason diabetestutkijat voivat sitoutua kolmivuotiseen toimikauteen ilman että menettävät kokonaan mahdollisuuden hakea apurahojamme.

Diabetestutkimuksen laadun turvaamiseksi on tärkeää, että apurahahakemuksia arvioidaan asiantuntevasti ja kriittisesti. Muiden käytäntöjen esiintuloa ei voi pitää hyvänä kehityksenä.

Kaikki luottamustehtävissämme toimivat tekevät vapaaehtoistyötä diabetestutkimuksen hyväksi. He eivät saa mitään taloudellista etua säätiöltä. Hallintoomme liittyvät rutiinit, kuten esimerkiksi kirjanpito ja apurahojen maksatus, hoidetaan Diabetesliitossa.

Yksi arvoistamme on eettisyys. Noudatamme sitä myös varojemme hoidossa. Vältämme sijoituksia esimerkiksi tupakanteollisuuteen tai yrityksiin, joilla on kytköksiä lapsityövoiman käyttöön. Turvalliset ja tuottavat sijoituksemme ovat yksi tekijä sen taustalla, että vuosittain jakamaamme apurahasummaa on voitu kasvattaa.

Tulevaisuudelta toivon, että saamme mahdollisuuden myöntää nykyistä enemmän useampivuotisia apurahoja. Tähän tavoitteeseen päästäksemme meidän täytyy menestyä säätiön varallisuuden kartuttamisessa. Lahjoittajiemme luottamus meihin ja toimintaamme on tässä tehtävässä kaikkien tärkeintä.

Lämmin kiitos kaikille teille, jotka olette jo lahjoituksillanne tukeneet diabetestutkimusta. Toivon, että toimintatapamme vakuuttavat myös teidät, jotka arvioitte diabetestutkimusta mahdollisena lahjoituskohteena.

Mikael Knip, Diabetestutkimussäätiön hallituksen puheenjohtaja, Lastentautiopin professori, Lastenkliniikka, Helsingin yliopisto, Ylilääkäri, HYKS Lastenkliniikka

Kuva: Annika Rauhala

”Kiitos luottamuksestanne diabetestutkimuksen tukijat.”

”Diabetestutkimussäätön toiminta on tutkimuseettisesti luotettavaa.”

Pirjo Nuutila, professori

PET-KUVANTAMISELLA SAADAAN UUTTA TIETOA TYYPIN 2 DIABETEKSEN SYNNYSTÄ

Professori Pirjo Nuutila etsii uutta tietoa tyypin 2 diabeteksen synnystä ja keinoista sen parantamiseksi käyttämällä yhtenä menetelmänään PET-kuvantamista. Nuutila tutkimusryhmineen sai Diabetestutkimussäätön suurimman apurahan vuonna 2012: yhteensä 100 000 euroa käytettäväksi diabetestutkimukseen kahden vuoden aikana.

Nuutila on Turun yliopiston aineenvaihduntatutkimuksen professori ja Tyksin endokrinologiavastuualueen ylilääkäri. Hän tekee tutkimustyötään verenkierto- ja aineenvaihduntasairauksien tutkimuksen huippuyksikössä Turun PET-keskuksessa.

Ainutlaatuinen menetelmä

PET-kameran avulla voidaan mitata tarkasti ihmisen kudosten verenkiertoa ja aineenvaihduntaa. Diabetestutkimus aloitetaan antamalla tutkittavalle leimattua sokeria laskimokanyyliin kautta ja mittaamalla sen jälkeen PET-kameran avulla sokerin kulkeutuminen ja sen käyttöä elimistössä. Kerätty tieto muutetaan kolmiulotteisiksi kuviksi, joista voidaan laskea sokerinkäyttönopeus.

PET-kuvantaminen on ainutlaatuinen menetelmä: koska samalla kertaa voidaan mitata esimerkiksi lihasten, sydämen, maksan ja haiman toimintaa, voidaan myös selvittää sitä, miten näiden kudosten toiminta liittyy toisiinsa ja miten se on muuttunut tyypin 2 diabeetikolla. PET-kuvaus auttaa siten löytämään keinoja sairauksien parantamiseksi.

Nuutila on tehnyt diabetestutkimusta PET-kuvantamista apuna käyttäen jo 1980-luvun lopusta alkaen, ja on yksi tämän tutkimusalueen uranuurtajia maailmassa.

– Myös kansainvälinen palaute on ollut alusta alkaen kannustavaa. Osaamisen ja tekniikan kehittymisen myötä voimme etsiä vastauksia yhä haasteellisempiin kysymyksiin. Tutkimusryhmäni

tekee pääasiassa kliinistä tutkimusta, jonka tuloksia voidaan konkreettisesti hyödyntää potilaiden hoidon parantamisessa sekä uusien hoitomuotojen ja lääkkeiden kehittämisessä, Nuutila kuvailee.

Lihavuusleikkauksesta apu moneen vaivaan

Nuutilan tutkimusryhmä on selvittänyt, että lihavuusleikkaus voi paitsi korjata täysin tyypin 2 diabeetikon sokeriarvot, myös helpottaa potilaan sydämen toimintahäiriöitä.

– Lihavuusleikkausta odottavilla todettiin alentunut sydämen sokerinkäyttökyky ja muutoksia pumppaustehossa, vaikkei heillä ollut sydänoireita. Puoli vuotta leikkauksen jälkeen sydämen aineenvaihdunta oli parantunut. Myös maksan rasvoittuminen oli korjaantunut.

Suolistossakin on insuliiniresistenssiä

Nuutilan tutkimusryhmän tuorein innovaatio liittyy suoliston insuliiniresistenssin osoittamiseen. Ryhmä on todentanut, että merkittävästi ylipainoiset kärsivät suoliston insuliiniresistenssiä, joka korjaantuu lihavuusleikkauksen jälkeen.

– Voimme osoittaa PET-kuvantamisella mikä merkitys ravinnolla on elimistölle, sen toiminnalle ja diabeteksen puhkeamiselle.

– Vaikeaan lihavuuteen johtavat syyt eivät ole pelkästään tahdon asia. Kuvaamalla PET- ja magneettikameralla aivoja olemme havainneet, että merkittävästi ylipainoisten aivojen mielihyväjärjestelmä on erilainen kuin normaalipainoisilla, mikä varmasti vaikuttaa syömiskäyttäytymiseen. Siksi ei ole perusteltua moralisoida lihavuutta tai sen hoidon oikeutusta, Nuutila linjaa.

Tuure Kinnunen, dosentti

APURAHA AVAA MAHDOLLISUUKSIA

Tyypin 1 diabeteksen puhkeamiseen liittyviä mekanismeja tutkiva dosentti Tuure Kinnunen painottaa, että apurahoilla on erittäin suuri merkitys suomalaiselle diabetestutkimukselle. Itä-Suomen yliopistossa tutkijana työskentelevä Kinnunen on voinut käynnistää oman tutkimusryhmänsä työskentelyn muun muassa Diabetes-tutkimussäätiöltä saamansa apurahan turvin.

Diabetestutkimussäätiön 25 000 euron apurahan vuonna 2012 saanut Kinnunen tutkii niin sanottujen auttaja-T-solujen häiriöitä. Virheen näiden solujen toiminnassa on osoitettu olevan yksi kriittinen tekijä tyypin 1 diabeteksen puhkeamisessa.

– Tarkoitukseni on selvittää millaisia muutoksia solujen toiminnassa on havaittavissa jo tyypin 1 diabetekseen sairastuneilla sekä heillä, joiden riski sairastua tyypin 1 diabetekseen on korkea. Siten on jäljitettävissä, mitkä solujen häiriöt saattavat edeltää diabeteksen puhkeamista.

– Kun kykenemme nykyistä paremmin ennustamaan keiden sairastuminen on todennäköisintä, voimme kehittää riskiryhmiin kohdennettavia immunologisia hoitoja. Näin meillä on tulevaisuudessa edellytykset ehkäistä tai ainakin viivästyttää diabeteksen puhkeamista, Kinnunen kuvailee.

DIPP-aineisto on ainutlaatuinen

Kinnunen hyödyntää tutkimuksessaan jo vuodesta 1994 käynnissä olleen DIPP-tutkimuksen näytteitä. DIPP on tyypin 1 diabeteksen ennustamista ja ehkäisyä tutkiva projekti. Siinä seurataan lapsia, joiden riski sairastua tyypin 1 diabetekseen on kohonnut. Lapsilta otetaan talteen verinäytteitä vauvaiästä alkaen.

– Tällaisen aineiston olemassaolo ja tilaisuus hyödyntää sitä

on ainutlaatuinen mahdollisuus. Sen lisäksi tutkimusryhmäni tarvitsee verinäytteitä jo sairastuneilta tyypin 1 diabeetikoilta. Näytteiden antaminen on yksi arvokas tapa tukea diabetestutkimusta, Kinnunen muistuttaa.

Kinnunen ammentaa motivaatiota tutkimustyöhönsä paitsi erinomaisista aineistoista myös näköpiirissä siintävästä läpimurron mahdollisuudesta.

– Uskon että tyypin 1 diabeteksen tautimekanismien selvittämisessä otetaan merkittäviä edistysaskelaita jo hyvinkin pian. Niiden myötä voidaan löytää myös perimmäinen syy sairauden puhkeamiselle.

– Pontta omalle tutkimustyölleni antaa myös tyypin 1 diabeteksen poikkeuksellisen suuri esiintyvyys Suomessa ja erityisesti lapsilla, Kinnunen kertoo.

Oma näkökulma tutkimukseen

Vuonna 2007 lääketieteen tohtoriksi väitellyt Kinnunen työskenteli vuosina 2010–2011 post doc -tutkijana Yhdysvalloissa. Siellä hän tutki immuunitoleranssin häiriöitä.

– Haluan tuoda diabetestutkimukseen omaa, uutta näkökulmaa yhdistämällä immunologisen ja teknisen osaamiseni sekä Yhdysvalloissa saamani kokemukset. Näyttää tutkimustyöni tuloksellisuudesta voidaan odottaa vuoden parin kuluttua, arvioi oman tutkimusryhmänsä perustamisvaiheessa oleva Kinnunen.

Soveltavaa tutkimusta tekevä Kinnunen haluaa kehittyä tutkijana ja laajentaa omaa tutkimusryhmäänsä. Tulevaisuudessa hänen tutkimustyönsä auttaa toivottavasti etenkin heitä, joiden riski sairastua tyypin 1 diabetekseen on arvioitu korkeaksi.

“Haluan tuoda uusia näkökulmia diabetestutkimukseen.”

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖN TOIMINTAKERTOMUS 1.1.–31.12.2012

Diabetestutkimussäätiön tarkoituksena on tukea diabetekseen liittyvää tieteellistä tutkimustyötä ja tutkimustulosten tunnetuksi tekemistä.

Säätiö toteuttaa tarkoitustaan jakamalla apurahoja tieteelliseen tutkimustyöhön ja julkaisutoimintaan. Pyrkimyksenä on diabeteksen ja sen aiheuttamien lisäsairauksien ja sosiaalisten haittojen ennaltaehkäiseminen ja vähentäminen sekä diabeteksen hoidon kehittäminen.

Kulunut vuosi oli Diabetestutkimussäätiön 36. toimintavuosi. Perustamisestaan lukien säätiö on jakanut apurahoja yhteensä 4 644 800 euroa.

Apurahat 2012

Diabetestutkimussäätiö jakoi toimintavuonna apurahoina 374 997 euroa. Apurahan sai 18 tutkijaa, kun hakemuksia oli kaikkiaan 79 (70 kpl vuonna 2011). Kaksivuotista apurahaa haki ensisijaisesti 4, isoa apurahaa 41 ja pientä apurahaa 34 tutkijaa.

Suurimman apurahan, yhteensä 100 000 euroa kahdelle vuodelle sai professori Pirjo Nuutila Turun yliopistosta. Kahdeksan tutkijaa sai noin 25 000 euron suuruisen yksivuotisen hankeapurahan ja yhdeksän tutkijaa henkilökohtaisen apurahan.

Kaksivuotinen apuraha, 50 000 euroa/vuosi:

Nuutila Pirjo, professori, Turun yliopisto "Aivojen, suoliston, haiman ja rasvakudoksen merkitys lihavuuden ja tyypin 2 diabeteksen patogeenisissä molekulaarista kuvantamista ja systeembioologiaa apuna käyttäen".

Tämä kliininen tutkimus selvittää, millä mekanismeilla lihavuus ja tyypin 2 diabetes muuttavat aineenvaihduntaa, insuliiniherkyyttä ja rasvan oksidoitumista sekä varastoitumista elimistön eri kudoksissa. Koska laihdutusleikkauksen jälkeen diabetes paranee nopeasti tai menee remissioon ja paino putoaa huomattavasti, tarjoo laihdutusleikkaus hyvän mahdollisuuden ihmisten tutkimiseen interventiossa, jossa tyypin 2 diabetes paranee.

Klassisten insuliiniherkkien kudosten, kuten lihasten, muutosten lisäksi selvitetään mm. suoliston perfuusion ja metabolian merkitystä diabeteksen patogeenisissä ja aivojen hypotalamusalueen aineenvaihduntaa sekä mielihyväjärjestelmän muutoksia ruokastimuloksille ennen ja jälkeen leikkauksen. Lisäksi verrataan kahta Suomessa käytössä olevaa laihdutusleikkausmenetelmää ja lisäksi saadaan uutta tietoa siitä, aktivoiko laihdutus energiaa polttavaa ruskeaa rasvakudosta.

Tutkimukseen otetaan mukaan 65 laihdutusleikkaukseen menevää, merkittävästi lihavaa tyypin 2 diabeetikkoa tai ei-diabeetikkoa ja 26 normaalipainoista. Tutkimuskokonaisuus tuo uutta tietoa tyypin 2 diabeteksen synnystä ja niistä keinoista, joilla se on parannettavissa.

Professori Pirjo Nuutilan tutkimusryhmän hankeapuraha sisältää henkilökohtaiset apurahat: **Karlsson Henry**, 16 000 €, **Tam Pham**, 12 000 €, **Holstila Milja**, 8 000 €, **Savolainen Anna**, 9 600 €, **Mäkinen Jaakko**, 12 000 € ja **Koffert Jukka**, 16 000 €.

Yksivuotinen apuraha, noin 25 000 euroa

Derenji Ferreira de Mello Laaksonen Vanessa, PhD, Itä-Suomen yliopisto, Kuopio, 22 997 € "Vitamin D supplementation and lifestyle intervention in the cardiometabolic syndrome and type 2 diabetes: studies on immune-inflammatory response and insulin and glucose homeostasis".

Kardiometabolinen syndrooma ja tyypin 2 diabetes (T2D) lisääntyvät nopeasti maailmanlaajuisesti. Suomalainen Diabeteksen Ehkäisy tutkimus (DPS) osoitti, että tyypin 2 diabetes on ehkäistävissä elämäntapamuutoksilla. Elämäntapamuutokset johtavat inflammaation eli tulehdusreaktion parantumiseen, painon laskuun ja parempaan insuliini- ja glukoosimetaboliaan.

Tässä tutkimuksessa selvitetään edelleen hyötyvätkö henkilöt, joilla on korkea riski sairastua tyypin 2 diabetekseen, elämäntapamuutoksista siten, että heidän perinnöllinen taipumuksensa kehittää insuliiniresistenssi ja insuliinin erityshäiriö vähenee.

Tässä hankkeessa tutkitaan myös D-vitamiinin käytön vaikutusta glukoosi- ja insuliinimetaboliaan, inflammaatioon mRNA geeniekspressioon rasvakudoksessa ja perifeerisen veren mononukleaarissa soluissa henkilöillä, joilla on matala D-vitamiinipitoisuus ja korkea T2D-riski.

Tutkimus tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden selvittää D-vitamiinihoidon vaikutusta D-vitamiinin metabolian ja inflammaation avainentsyymien mRNA-ekspression muutoksiin ja siihen miten ne liittyvät insuliini- ja glukoosimetaboliaan ja systeemiseen inflammaatiovasteeseen.

Hakkola Jukka, professori, Oulun yliopisto, 25 000 € "Metformiinin molekulaariset vaikutusmekanismit maksassa".

Metformiini on vuosikymmeniä vanha, mutta edelleen käytettyin ja ensisijainen oraalinen diabeteslääke. Metformiini alentaa verensokeria pääasiallisesti vähentämällä maksan glukoosin tuottoa. Huolimatta metformiinin pitkästä historiasta ja laajasta käytöstä sen solunsisäiset vaikutusmekanismit tunnetaan edelleen hyvin puutteellisesti.

Tässä tutkimuksessa tutkitaan kahta keskeistä maksasolujen energia-aineenvaihduntaa säätelevää järjestelmää. Tutkimus suoritetaan pääasiallisesti käyttäen maksan primäärisolumalleja ja molekyylibiologisia tutkimusmenetelmiä.

Metformiinin tarkkojen vaikutusmekanismien selvittäminen auttaa ymmärtämään lääkkeen hyödyllisten vaikutusten kohteet ja toimintamekanismit. Tätä voidaan käyttää hyväksi lääkehoidon kohdistamiseen oikeille potilaille ja ennen kaikkea lääkekehityksessä uusien metformiinia spesifisempiä diabeteslääkkeiden kehittämisessä.

Professori Jukka Hakkolan tutkimusryhmän hankeapuraha sisältää henkilökohtaisen apurahan: **Buler Marcin**, 12 000 €.

Hovi Petteri, LT, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki, 25 000 € "Gestaatiodiabetes jälkikasvun kognition heikentäjänä – yhteiskunnallinen merkitys".

Pitkäaikaisseurantatietoa gestatiidiabetesraskauksista (raskausdiabetes) syntyneistä lapsista on vielä hyvin vähän. Jotkin synnynnäiset epämuodostumat ovat heillä yleisempiä kuin väestössä yleisesti. Heillä havaittiin heikommat kouluarvosanat ja suurempi pakollisen koulun keskeyttämisen riski.

Tässä hankkeessa tutkitaan, miten gestatiidiabetesraskaudesta syntyneet siirtyvät nuoruudesta itsenäisen aikuisen elämään (koulutus, asevelvollisuus, perheen perustaminen, työllistyminen, rikokset). Kysymykseen paneudutaan rekisteritietoja käyttäen. Projekti tuottaa uutta tietoa nuoren väestön kansanterveyteen vaikuttavista tekijöistä. Se hyödyttää suoraan yhteiskunnan eri osa-alueita (terveydenhuolto, koulutus, työvoimamahallinto, maanpuolustus).

Kinnunen Tuure, LT, FM, Itä-Suomen yliopisto, Kuopio, 25 000 € *"Autoreaktiiviset T-solut ja immuunitoleranssin häiriö tyypin 1 diabeteksessa"*.

Tyyppin 1 diabetes (T1D) on autoimmuunisairaus, jossa elimistön puolustusjärjestelmä epätarkoituksenmukaisesti tuhoaa haiman insuliinia tuottavat betasolut.

Tutkimustulosten perusteella vaikuttaa siltä että erityisesti häiriö niin kutsuttujen CD4+ auttaja-T-solujen toiminnassa on kriittistä tyyppin 1 diabeteksen synnyssä.

Tässä tutkimuksessa on tarkoituksena eristää ja analysoida perifeerisen veren autoreaktiivisia CD4+ T-soluja ja Treg-soluja tyyppin 1 diabetesta sairastavilla ja terveillä kontrolleilla. Myöhemmässä vaiheessa tutkimusta laajennetaan prediabeetisiin henkilöihin, joilla on korkea riski sairastua tyyppin 1 diabetekseen. Tarkoituksena on varmistaa, että autoimmuuniprosessiin liittyvät ilmiöt ovat havaittavissa myös ennen kliinisen taudin puhkeamista eivätkä johdu esimerkiksi hyperglykemian aiheuttamista muutoksista elimistössä.

Tämä hanke pyrkii selvittämään autoimmuuniprosessin käynnistymiseen liittyviä mekanismeja ja saattaa mahdollistaa tulevaisuudessa parempien diagnostisten menetelmien ja hoidon kehittämisen tyyppin 1 diabetekseen.

Matikainen Niina, LT, Helsingin yliopisto, Biomedicum, 25 000 € *"Suoliston mikrobiomin ja inkretiinien säätelyn häiriön yhteydet postprandiaaliseen lipemiaan ja maksan rasvoittumiseen ylipainoisilla hypertriglyserideemisillä miehillä, joilla on suuri diabetesriski"*.

Suoliston mikrobiston ja inkretiinien muutokset ovat uusia glukoosi- ja lipidiaineenvaihdunnan säätelijöitä ja liittyvät keskeisesti diabeteksen patogeneesiin. Ruokavalio, kuten lisätty hedelmäsokeri, on tärkein diabetesepidemian aiheuttaja ja voi keskeisesti vaikuttaa diabetesriskiin suoliston välityksellä.

Tämän tutkimuksen tavoite on 1) selvittää suoliston mikrobiston ja inkretiinien merkitystä aterianjälkeisten triglyseridi (TG)-

rikkainen lipoproteiinien, maksan rasvan ja insuliinierkkyyden säätelijänä ja 2) tutkia, onko hedelmäsokerin diabetogeeninen ja dyslipidemiaa aiheuttava vaikutus selitettävissä suoliston homeostaasin muutoksilla. Tutkimukseen otetaan korkeassa diabetesriskissä olevia vyötärölihavia miehiä.

Tutkimus tuottaa uutta tietoa suoliston osuudesta diabeteksen patogeneesissa ja hedelmäsokerin (virvoitusjuomien) diabetogeenisistä vaikutuksista.

Pihlajamäki Jussi, vs. professori, Itä-Suomen yliopisto, Kuopio, 25 000 € *"SFRS10-geenin ja tau-proteiinin merkitys rasvakudoksessa"*.

Tässä projektissa tutkimusryhmä jatkaa aiemmin toteamaansa SFRS10-molekyylin ja diabeteksen yhteyden tutkimista (Cell Metab 2011). SFRS10 säätelee microtubule associated tau (MAPT-geeni, proteiini tau) -geenin eksonin 10 vaihtoehtoista ilmentymistä hermosoluissa liittyen Alzheimerin tautiin.

Alustavissa analyyseissä tutkimusryhmä on todennut rasvakudoksen SFRS10-geenin ja tau eksonin 10 ilmentymisen korreloivan keskenään ja seerumin glukoosi- ja rasvahappotasojen kanssa, viitaten tämän säätelyn merkitykseen myös rasvakudoksessa.

Hankkeessa tutkitaan mahdollisuutta, että MAPT eksonin 10 ilmentyminen liittyy muistisairauksien lisäksi lihavuuteen ja diabetekseen. Tämä auttaisi näiden tautien epidemiologisen yhteyden ymmärtämistä ja loisi uusia mahdollisuuksia perussyihin vaikuttavien hoitomuotojen kehittämiseen.

Schwab Ursula, dosentti, Itä-Suomen yliopisto, Kuopio, 25 000 € *"N-3-sarjan rasvahappojen vaikutus glukoosi- ja lipidimetaboliaan henkilöillä, joilla on heikentynyt glukoosinsieto"*

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää eroavatko n-3-rasvahappojen eläin- ja kasvipäiset lähteet ja kala toisistaan siinä miten ne vaikuttavat glukoosimetaboliaan. Plasman ja rasvakudoksen lipidominen profiili, plasman metabolomiikka ja geeniekspresio rasvakudoksessa ja perifeerisissä mononukleaarissa soluissa

tutkitaan näiden ravintoaineiden/ruokien mahdollisten vaikutuserojen mekanismien selvittämiseksi henkilöillä, joilla on häiriintynyt sokeriaineenvaihdunta.

Tutkimushenkilöt satunnaistetaan neljään eri ryhmään: rasvainen kala, vähärasvainen kala, alfa-linoleenihappo tai kontrolliryhmään 12 viikoksi. Tutkimushenkilöitä on yhteensä 100 (25 kussakin ryhmässä). Tutkimusruokavalioissa käytetään tavallista ruokaa.

Tutkimuksen tulokset auttavat tunnistamaan ja ymmärtämään eläinperäisten ja kasvipäisten n-3-rasvahappojen ja kalan vaikutusmekanismeja. Tutkimus auttaa myös tunnistamaan parhaat n-3-rasvahappojen lähteet henkilöille, joilla on heikentynyt sokeriaineenvaihdunta.

Toivola Diana, dosentti, Åbo Akademi, Turku, 25 000 € *"The role of keratin intermediate filaments for the function of pancreatic islets and type 1 diabetes"*.

Keratiinit ovat epiteliaalisten solujen komponentteja, jotka antavat soluille rakenteellista vakautta ja suojaavat solustressiltä. Näiden tehtävien lisäksi keratiinit ovat tärkeitä osatekijöitä monissa muissa soluprosesseissa. Monet ihmisen sairaudet liittyvät keratiinimutaatioihin. Kuitenkaan keratiinien tehtävää endokriinisessa haimassa ei tunneta, ei myöskään niiden mahdollista roolia diabeteksessa.

Tutkimusryhmän alustavat tulokset viittaavat siihen, että keratiini-puutteinen hiiri kehittää spontaanisti matala-asteisen haiman saarekesolujen tulehduksen ja niiden glukoosin ja insuliinin sieto on muuttunut, mikä viittaa alttiuteen immuunireaktioille ja siihen, että keratiinit osallistuvat mahdollisesti insuliinin eritykseen. Keratiini 8 -poistogeeniset hiiret ovat kuitenkin veraten vastustuskykyisiä beeta-solumyrkyllä streptozotosiinille. Keratiinien ilmentyminen on vahvasti lisääntynyt tyyppi 1 diabeteksen hiirimallissa (NOD-hiirillä), mikä viittaa myös siihen, että keratiinit osallistuvat saarekesolujen tuhoutumiseen ja mahdollisesti tyyppin 1 diabeteksen kehittymiseen.

Tämä tutkimus kohdistuu aiemmin tutkimattomaan aiheeseen ja tuo uutta olennaista tietoa keratiinien roolista endokriinisessa haimassa.

Dosentti Diana Toivolan tutkimusryhmän hankeapuraha sisältää henkilökohtaiset apurahat: **Alam Catharina** 6 kk, 14 400 € ja nimettävä opiskelija 3 kk, 4 800 €.

Henkilökohtainen apuraha (työskentelyapuraha, noin 5 000–10 000 €)

Hakonen Elina, LL, Helsingin yliopisto, Biomedicum, 10 000 € *"Role of EGF-receptor signaling in beta cell mass regulation"*.

Havula (ent. Lind) Essi, FM, Helsingin yliopisto, 8 000 € *"Sokeriaineenvaihdunnan geneettiset säätelymekanismit"*.

Helenius Katja, FT, Harvard University & Beth Israel Deaconess Medical Center, Boston, USA, 7 000 € *"Metabolic alterations as effectors of transformation: linking diabetes and breast cancer"*.

Kinnunen Kati, LT, Itä-Suomen yliopisto, Kuopio, 9 600 € *"Inflammasomi NALP3 merkitys retinan ja korioidean angiogeneettisissä sairauksissa"*.

Miettinen Maija, ETM, THL, Helsinki, 8 000 € *"D-vitamiini ja tyyppin 1 diabetes"*.

Pirinen Eija, FT, EPFL, Lausanne, Sveitsi, 9 600 € *"pCAF-kofaktorin rooli energia-aineenvaihdunnan säätelyssä"*.

Putaal Jukka, LT, Helsingin yliopisto, Folkhälsanin tutkimuskeskus, HUS, 7 200 € *"Subclinical risk factors for cerebrovascular disease in patients with T1D: A longitudinal long-term follow-up study"* (Aivoverisuonisairauksien riskitekijöiden karitoitus tyyppin 1 diabeetikoilla).

Smura Teemu, FM, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki, 8 000 € *"The Role of Pancreatic Ductal Cells in Enterovirus Induced Type 1 Diabetes"*.

Toivonen Raine, FT, Turun yliopisto, 9 600 € *"Autoimmunity of pancreatic islets in development of type 1 diabetes and the role of nutritional factors"*.

Viestintä

Diabetestutkimussäätiön apurahat jaettiin toukokuussa. Apurahatiedote sai huomiota ennen muuta niissä yliopistokaupungeissa, joissa työskenteleville tutkijoille apurahoja myönnettiin. Tiedote julkaistiin myös kesäkuun Diabetes-lehdessä, Diabetestiiton diabetes.fi-sivustolla sekä säätiön omilla diabetestutkimus.fi-verkkosivuilla.

Säätiön vuoden 2011 vuosikertomus jaettiin Diabetes-lehden tilaajille kesäkuun lehden välissä. Vuosikertomuksen runko nauvatti edellisvuotista: varsinainen toimintakertomuksen ohella vuosikertomus sisälsi useita henkilöhaastatteluja. Vuosikertomus on luettavissa säätiön verkkosivuilla, painotuotteena sen voi tilata Diabetesliiton verkkokaupasta.

Säätiön toiminnasta ja erilaisista lahjoitusmahdollisuuksista kertova säätiön yleisesite uudistettiin ilmeeltään sukunäköisesti vuosikertomuksen ja säätiön lehti-ilmoittelun kanssa. 12-sivuisen esite jaettiin Diabetes-lehden liitteenä lokakuussa.

Säätiön ilmeen uudistus ulottui myös verkkoon: diabetestutkimus.fi-verkkosivujen visuaalista ilmettä raikastettiin ja sivuston etusivulle lisättiin kuvakaruselli, joka toistaa säätiön ilmoittelun kuvamaailmaa. Lisäksi sivustolle toteutettiin muutama keskeisten sisältöjen löytämistä helpottava banneri.

Diabetes-lehdessä julkaistiin viisi säätiön ilmoitusta ”Tue tutkimusta, tuet tuhansien terveyttä.” -teemalla. Puolen sivun koikeiset ilmoitukset pyrkivät herättämään lukijoiden huomion, tarjoamaan samaistumisen kohteita ja synnyttämään kiinnostuksen lahjoittamiseen.

Ilmoittelua Diabetes-lehdessä täydensivät ns. palstanpää-ilmoitukset. Samoin Diabetes-lehden joka numerossa julkaistiin ajankohtaisia tutkimusaiheita käsittelevä Diabetestutkimus-palsta.

Maailman diabetespäivän luento 14. marraskuuta järjestettiin Helsingin yliopiston tiloissa. Luentotilaisuudessa kuultiin kolme esitystä. Hallituksen puheenjohtaja, professori Mikael Knip taustoitti syitä siihen miksi Suomessa sairastutaan tyypin 1 diabetekseen useammin kuin missään muualla maailmassa, professori Per-Henrik Groop kertoi keinoista välttää diabeettiset komplikaatiot ja dosentti Ursula Schwab tarjosi kuulijoille terveyttä ravinnosta. Luentoja oli seuraamassa kaikkiaan runsaat 200 kuulijaa. Knipin ja Schwabin luentoaineistot ovat nähtävänä säätiön verkkosivuilla.

Säätiön viestinnän käytännön toteuttamisesta vastasi Diabetesliiton verkkotoimittaja Pirita Salomaa.

Hallinto

Säätiön hallitus piti vuosikokouksensa 23.4.2012. Työvaliokunta piti toimintavuonna neljä kokousta, joista yksi oli sähköpostikokous. Varainsijoitusvaliokunta kokoontui kuusi kertaa ja tieteellinen valiokunta kerran. Diabetesliiton verkkotoimittaja osallistui hallituksen ja työvaliokunnan kokouksiin.

Säätiön puheenjohtajana toimi professori Mikael Knip, varapuheenjohtajina toimivat KTM Jouko Oksanen ja laamanni Pekka

Merilampi. Säätiön asiamies oli yhteyspäällikkö Jarmo Riihelä, joka toimi myös säätiön hallituksen ja työvaliokunnan sihteerinä. Dosentti Leena Moilanen toimi tieteellisen valiokunnan sihteerinä.

Säätiön taloushallinto hoidettiin Diabetesliitossa. Diabetestutkimussäätiö oli toimintavuonna Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan jäsen.

Sijoitustoiminta

Säätiön varojen sijoittamisesta huolehtii hallituksen nimeämä asiantuntijoista koostuva varainsijoitusvaliokunta, joka on vahvistanut sijoitustoiminnassa noudatettavat periaatteet (katso sivu 33).

Sijoitusten tuottotavoite muodostuu omaisuuden arvonsäilyvyydestä (inflaatiosta), jako-osuudesta ja puskurista. Edelleen tuottotavoitteeksi oli määritelty 2,5 % + 3,5 % + 1 % = 7 % p.a. Säätiön sijoitusten tuotto oli 12,0 %. Sijoitustoiminnassa on otettu huomioon linjaus jaettavan apurahasumman jatkuvuudesta: tämän johdosta vuoden 2012 apurahasumma ylitti pitkän ajanjakson tavoitetason, joka on kolme (3) prosenttia omaisuuden käyvästä arvosta. Säätiön työvaliokunta päätti nostaa vuoden 2013 apurahasumman 400 000 euroon.

Sijoitusten tavoiteallokaatio oli vuoden alussa: osakkeet 35–55 %, korkoinstrumentit 25–55 %, yhdistelmärahastot, indeksi- ja vvk-lainat 5–15 %, asuinhuoneistot 5–15 %. Sijoitussalkun allokatio oli koko vuoden viimevuotisella tasolla.

Sijoitusvuosi ylitti tavoitteen, varsinkin osakesijoitukset tuottivat hyvin. Säätiön omaisuuden arvo oli vuoden lopussa 10 867 (10 155, vuonna 2011) tuhatta euroa markkina-arvoin laskettuna. Omaisuudesta oli vuoden lopussa korkosijoituksia 49 (49) %, osake- ja rahastosijoituksia 46 (46) % ja asunto-osakkeita 5 (5) %.

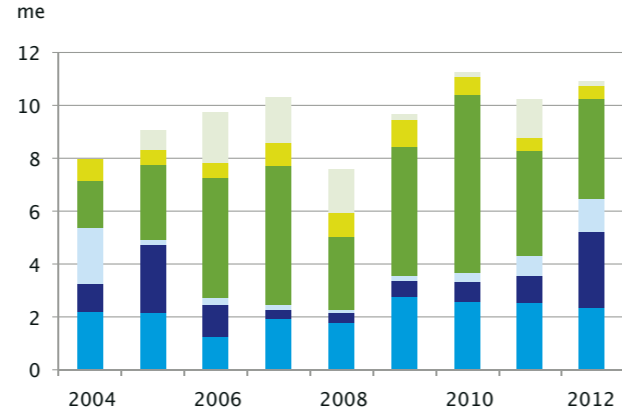
Sijoitusten nettotuotto tuloslaskelmassa oli 493 (1 115) te. Kun omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen erotus eli omaisuuden arvostuserot nousivat vuoden aikana 683 te, oli sijoitusten kokonaistulos 1 176 (-675) te eli 12 (-6) % käyville arvoille laskettuna. Säätiön sijoitusten tuotto on ollut viimeisen viiden vuoden aikana keskimäärin 3,8 % vuodessa ja viimeisen kymmenen vuoden aikana keskimäärin 7,8 % vuodessa.

Vuoden aikana säätiö vastaanotti lahjoituksina 20 (27) te. Suurimmat rahastot ovat Osmo Töyrylän, Saara Hurmeen, Riitta Alpiston, Hilja Sirenin ja Arvo Aution muistorahastot. Rahastojen erittely ilmenee säätiön taseesta.

SÄÄTIÖN SIJOITUKSET JA SIJOITUSTEN TUOTOT

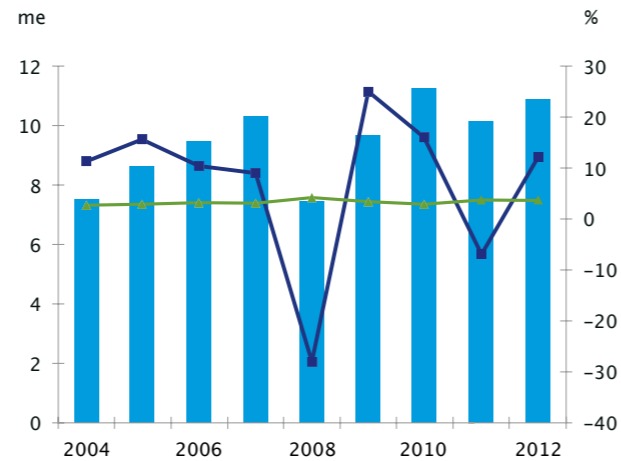
Pääoma käyvin arvoin 2004–2012
(miljoonina euroina)

JVK Korkorahastot Osakkeet
Osakerahastot Asunto-osakkeet Muut

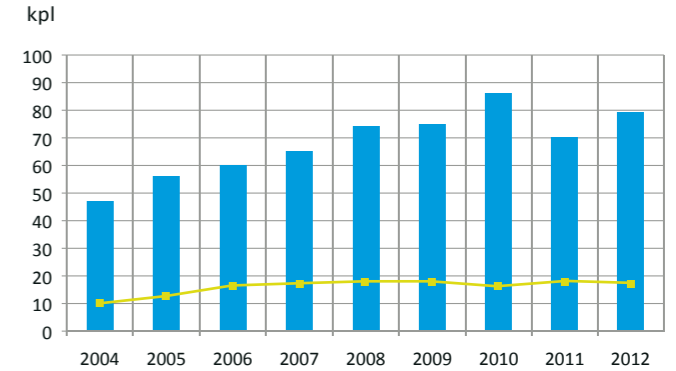
Pääoma käyvin arvoin (miljoonina euroina),
pääoman tuotto prosentti ja apurahojen
osuus pääomasta prosentteina

Pääoma Pääoman tuotto % Apuraha %

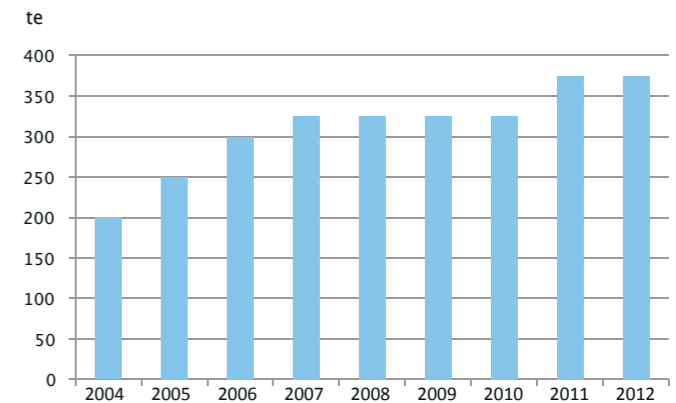

Apurahahakemusten määrä ja
myönnetyt apurahat (kpl)
2004–2012

Apurahahakemukset
Myönnetyt apurahat

Diabetestutkimussäätiön
jakamat apurahat 2004–2012
(tuhansina euroina)

Erkki Virtanen, kansanedustaja

TUTKIJOIDEN TOIMEENTULO PITÄISI VOIDA JÄRJESTÄÄ PITKÄJÄNTEISEMMIN

Kansanedustaja Erkki Virtanen oli juuri täyttänyt 11 vuotta, kun hän sai kuulla sairastavansa tyypin 1 diabetesta. 50 vuotta myöhemmin Virtaselle on kertynyt mittava kokemus tehtävistä, jotka ovat tarjonneet näköalapaikan diabeteksen ja diabeetikoiden hoitoon myös yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Yksi niistä on Diabetestutkimussäätiön hallitus, jonka jäsen Virtanen on ollut vuodesta 2005.

– Minulla kävi huono tuuri, kun sairastuin. Sen jälkeen olen sen sijaan ollut diabetekseni suhteen onnekas, Virtanen taustoittaa.

Ihan aina hän ei kuitenkaan ole ajatellut näin.

– Hieman päälle parikymppisenä olin juuri saanut tietää tulevani isäksi, kun silmissäni havaittiin pieniä verisuonen pullistumia. Olin aivan varma, että sokeudun, ja ilo esikoisen odotuksesta ja koko elämästä jäi pelon jalkoihin. Pääsin pahimman yli vasta kun ymmärsin ottaa asioista oikeasti selvää, silmänsä terveinä säilyttänyt Virtanen kertoo.

– Vaikka huoli lisäsairauksista on kalvanut myös minua, toivon, että me diabeetikot voisimme ainakin välillä hoitaa itseämme löysin rantein. Diabeteksen omahoito ei saisi olla keskeinen elämänsisältö kenellekään, Virtanen pohtii ja kiittää vaimoaan ja urheiluharrastuksiaan hyvästä elämänlaadustaan.

Useita vaikuttamisen väyliä

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmään kuuluva Virtanen päätyi eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan heti ensimmäisellä edustajakaudellaan vuonna 2003 ja jatkaa siellä edelleen.

– Päätöksenteossa täytyy säilyttää kokonaisnäkemys, jotta tänä päivänä tehdyt säästöt eivät johda lisäkustannuksiin myöhemmin. Kaikki päätökset eivät välttämättä ole mukavia toteutuksaan, mutta pitkällä tähtäimellä ne saattavat olla useimpien kannalta parhaita, Virtanen kuvailee.

Kuopiolainen Virtanen on myös eduskunnan diabetesryhmän jäsen. Ryhmän yhtenä tehtävänä on vaikuttaa diabeetikoita koskevaan päätöksentekoon lakien valmisteluvaiheessa.

Niukkuus korostaa säätiön merkitystä

Virtanen kertoo Diabetestutkimussäätiön hallitusjäsenyyden tarjonnan hänelle erinomaisen mahdollisuuden perehtyä siihen, millaista diabetestutkimusta Suomessa tehdään.

– Olen saanut olla vaikuttamassa myös siihen, kuinka säätiön voimavaroja suunnataan. Säätiön mahdollisuudet myöntää apurahoja ja tuen kysyntä ovat olleet aika hyvin tasapainossa.

Virtanen uskoo, että Diabetestutkimussäätiön merkitys tutkimuksen tukijana korostuu edelleen, jos yhteiskunnan taloudellinen liikkumavara ei kasva. Hän toivoo kuitenkin, että tulevaisuudessa tutkimustyön rahoitus ei olisi lahjoittajien hyväntahtoisuuden varassa niin vahvasti kuin se on tänä päivänä.

– Olen vakuuttunut siitä, että tutkimuksella on keskeinen asema terveyden edistämiseksi. Sen pitkäjänteisyyden turvaamiseksi tutkijoilla pitäisi olla mahdollisuus tutkijanpalkkaan.

Kuva: Annika Rauhala

”Tutkimuksen tukeminen vaatii kykyä nähdä eteenpäin.”

Kuvassa vasemmalta lukien Olli Simell, Laura Ihamuotila-Alholm, Jaakko Pihlajamäki, Jarmo Riihelä, Erkki Virtanen, Mikael Knip, Jouko Oksanen, Soile Kivinen, Kaisa Majjala, Pekka Merilampi.

Kuva: Annika Rauhala

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖN HALLINTO 2012

Hallitus

Professori **Mikael Knip**, s. 1950, Helsingin yliopisto, puheenjohtaja vuodesta 2007 alkaen, jäsen vuodesta 2000 ja erovuorossa 2015

Laamanni **Pekka Merilampi**, s. 1948, asianajotoimisto Merilampi Oy, varapuheenjohtaja, jäsen vuodesta 1986 ja erovuorossa 2015

KTM **Jouko Oksanen**, s. 1951, varapuheenjohtaja, jäsen vuodesta 1990 ja erovuorossa 2016

KTM **Laura Ihamuotila-Alholm**, s. 1969, jäsen vuodesta 2011 ja erovuorossa 2015

Professori **Per-Henrik Groop**, s. 1956, Folkhälsan, jäsen vuodesta 2003 ja erovuorossa 2015

Päätoimittaja **Heikki Hakala**, s. 1959, Etelä-Suomen Sanomat, jäsen vuodesta 2012 ja erovuorossa 2016 **uusi**

Toimitusjohtaja **Jorma Huttunen**, s. 1952, Suomen Diabetesliitto ry, jäsen vuodesta 2000 ja erovuorossa 2016

KTM **Soile Kivinen**, s. 1961, jäsen vuodesta 2010 ja erovuorossa 2014

Maanviljelysneuvos **Esko Lindstedt**, s. 1943, jäsen vuodesta 1986 ja erovuorossa 2014

KTM **Kaisa Majjala**, s. 1971, jäsen vuodesta 2012 ja erovuorossa 2016 **uusi**

Johtaja **Jaakko Pihlajamäki**, s. 1954, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, jäsen vuodesta 2011 ja erovuorossa 2015

Professori **Olli Simell**, s. 1945, Turun yliopisto, jäsen vuodesta 2007 ja erovuorossa 2015

Kansanedustaja **Erkki Virtanen**, s. 1952, Eduskunta, jäsen vuodesta 2005 ja erovuorossa 2013

Yhteyspäällikkö **Jarmo Riihelä**, s. 1952, Suomen Diabetesliitto ry, asiamies, sihteeri, jäsen vuodesta 2000 ja erovuorossa 2016

Hallintoelimet

Työvaliokunta

Mikael Knip, puheenjohtaja
Per-Henrik Groop
Soile Kivinen **uusi**
Pekka Merilampi
Jouko Oksanen
Olli Simell
Jarmo Riihelä, sihteeri

Tieteellinen valiokunta, vuoden 2012 apurahat

Professori Outi Vaarala, puheenjohtaja
Dosentti Heikki Koistinen
Professori Markku Laakso
Dosentti Päivi Miettinen
Professori Suvi Virtanen
Dosentti Leena Moilanen, sihteeri

Tieteellinen valiokunta, vuoden 2013 apurahat

Professori Suvi Virtanen, puheenjohtaja
Dosentti Arno Hänninen
Dosentti Heikki Koistinen
Professori Markku Laakso
Dosentti Päivi Miettinen
Dosentti Leena Moilanen, sihteeri

Varainsijoitusvaliokunta

KTM Jouko Oksanen, puheenjohtaja
Varatoimitusjohtaja Eero Eriksson
Sijoitusjohtaja Eeva Grannenfelt
Sijoitustoiminnan johtaja Veli-Pekka Heikkinen
Sijoitusjohtaja Hanna Hiidenpalo
FM Jorma Leinonen
Toimitusjohtaja Heikki Nakari
Jarmo Riihelä, sihteeri

Tilintarkastajat

Tero Lindell, KHT
Kalle Kotka, KHT
varalla
Mirja Juusela, KHT
Matti Pettersson, KHT

TULOSLASKELMA

VARSINAINEN TOIMINTA

SIIJOITUKSET

TUOTOT

Pankkitilien korot	677,25	
Korkotuotot	169 662,02	
Osingot	40 324,89	
Rahastosijoitusten tuotot	101 309,50	
Vuokratuotot	21 176,88	
Myyntivoitot	225 558,16	
	<u>558 708,70</u>	

KULUT

Vastikekulut	-6 843,02	
Huoneistokulut	-1 772,32	
OmaisuuDENHOITOMAKSUT	-12 945,86	
Myyntitappiot	-21,94	
Arvonlennukset	-40 108,87	
	<u>-61 692,01</u>	

KATE

497 016,69

VAROJEN KÄYTTÖ

Apurahat	-374 997,00	

SÄÄTIÖN HALLINTO

Hallintokulut	-20 304,62	
Tilintarkastuskulut	-3 400,95	
Pankkikulut	-1 293,00	
Tiedotus	-101 530,94	
Matka- ja kokouskulut	-10 818,09	
Muut kulut	-9 358,28	
	<u>-146 705,88</u>	

POISTOT

Poisto/IT-ohjelmat	-1 033,20	
	<u>-1 033,20</u>	

VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ

-25 719,39

VARAINHANKINTA

LAHJOITUKSET

Lahjoitukset	12 402,42	
Lahjoitukset nimikkorahastoihin	7 502,81	
Siirto nimikkorahastoihin	-7 502,81	
	<u>12 402,42</u>	

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

-13 316,97

1.1.–31.12.2011

	1 480,46
	180 803,77
	4 781,47
	96 739,89
	22 069,80
	<u>1 144 561,09</u>
	1 450 436,48

	-7 950,01
	-4 862,83
	-13 051,73
	-152 109,83
	<u>-160 293,14</u>
	-338 267,54

1 112 168,94

	-374 400,00

	-17 000,00
	-2 046,72
	-1 283,67
	-50 529,29
	-13 755,89
	<u>-3 260,27</u>
	-87 875,84

	0,00
	<u>0,00</u>

649 893,10

	23 665,63
	3 477,72
	<u>-3 477,72</u>
	23 665,63

673 558,73

TASE 31.12.2012

2012

2011

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAAVAT

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

IT-ohjelmat	4 132,80	0,00

SIIJOITUSOMAISUUUS

Osakkeet	907 389,02	608 816,32
Asunto-osakkeet	233 812,02	227 171,30
Osakerahastot	3 267 354,21	3 624 080,37
Korkorahastot	2 394 450,42	821 115,89
Joukkovelkakirjalainat	<u>2 073 834,39</u>	<u>2 256 313,07</u>
	8 876 840,06	7 537 496,95

VAIHTUVAT VASTAAAVAT

SAAMISET

Siirtosaamiset	49 847,71	49 858,53

RAHAT JA PANKKISAAMISET

Markkinarahatalletus	0,00	965 000,00
Pankkisaamiset	101 446,15	449 697,72
	<u>101 446,15</u>	<u>1 414 697,72</u>
	9 032 266,72	9 002 053,20

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	654 227,04	654 227,04
	<u>654 227,04</u>	<u>654 227,04</u>

MUUT RAHASTOT

Nimikko- ja muistorahastot	2 955 967,03	2 952 489,31
Lisäys	7 502,81	3 477,72
	<u>2 963 469,84</u>	<u>2 955 967,03</u>

Edellisten tilikausien ylijäämä

	5 329 717,25	4 656 158,52

Tilikauden yli-/alijäämä	-13 316,97	673 558,73
	<u>5 316 400,28</u>	<u>5 329 717,25</u>

VIERAS PÄÄOMA

LYHYTAIKAINEN		
Siirtovelat	98 169,56	62 141,88

9 032 266,72

9 002 053,20

TILINTARKASTUSKERTOMUS

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖ STIFTELSEN FÖR DIABETESFORSKNING:IN HALLITUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Diabetestutkimussäätiön Stiftelsen för Diabetesforskningin kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudella 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen vastuu

Hallitus vastaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallituksen on huolehdittava siitä, että säätiön kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä säätiölain edellyttämistä seikoista. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, ettei tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ole olennaista virheellisyttä tai että hallituksen jäsenet eivät ole syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus säätiötä kohtaan, tai rikkoneet säätiölakia tai säätiön sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on säätiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan

tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon säätiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa 13.316,97 euron alijäämää ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot säätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lakiin perustuvat lausunnot

Säätiön varat on asianmukaisesti sijoitettu ja säätiön toimielimille ei ole maksettu palkkioita. Säätiön tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot säätiön toiminnasta.

Tampereella, huhtikuun 5. päivänä 2013

Tero Lindell, KHT

Kalle Kotka, KHT

HYVÄ HALLINTOTAPA

1. Johdanto

Yhteiskunta on jo vuosikymmenien ajan osoittanut arvostusta tieteen tukemiselle myöntämällä yleishyödyllisille säätiöille verovapauksia. Perusta on johdettavissa siitä, että niiden toiminta palvelee ja hyödyttää yhteiskuntaa monin tavoin.

Säätiölaki antaa siviilioikeudellisen säännösperustan Diabetes-tutkimussäätiölle. Tämä laki ja siihen pohjautuvat, viranomaisen vahvistamat säätiön säännöt ja Diabetes-tutkimussäätiön laatujärjestelmä, sijoitustoiminnan periaatteet ja apurahojen jakoperiaatteet luovat perustan ja ohjeet säätiön toiminnalle.

Diabetes-tutkimussäätiö on yleishyödyllinen yhteisö. Diabetes-tutkimussäätiön säännöt ja toiminta täyttävät kaikki seuraavat edellytykset:

1. Se toimii yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi aineellisessa, henkisessä, siveellisessä tai yhteiskunnallisessa mielessä.
2. Sen toiminta ei kohdistu vain rajoitettuihin henkilöpiireihin.
3. Se ei tuota toiminnallaan siihen osallisille taloudellista etua osinkona, voitto-osuutena taikka kohtuullista suurempana palkkana tai muuna hyvityksenä.

Diabetes-tutkimussäätiön tarkoituksena on tukea diabetekseen liittyvää tieteellistä tutkimustyötä ja tutkimustulosten tunnetuksi tekemistä.

Diabetes-tutkimussäätiö toteuttaa tarkoitustaan jakamalla apurahoja tieteelliseen tutkimustyöhön ja julkaisutoimintaan, pyrkimyksenä diabeteksen ja sen aiheuttamien lisäsairauksien ja sosiaalisten haittojen ennaltaehkäiseminen ja vähentäminen sekä diabeteksen hoidon kehittäminen.

Säätiö on oikeutettu vastaanottamaan lahjoituksia, testamentteja ja avustuksia sekä muullakin laillisella tavalla kartuttamaan omaisuuttaan. Tässä toiminnassa vaikuttavat sääntömääräysten lisäksi monenlaiset lahjoittajamääräykset, jotka ulottuvat joskus apurahatarkoituksen ohella myös omaisuuden hallintaan. Määräykset eivät ole tahdonvaltaisia, vaan niitä noudatetaan ja kunnioitetaan.

2. Apurahat

Diabetes-tutkimussäätiö jakaa apurahoja sääntöjensä mukaisesti säännöllisesti ja jatkuvasti. Jaettavien apurahojen määrä on 3–5 % omaisuuden käyvästä arvosta. Säätiön hallituksen on kuitenkin huolehdittava siitä, että tarkoituksen toteuttaminen on mahdollista myös tulevaisuudessa.

Säätiön hallituksen ja tieteellisen valiokunnan jäsenillä tulee olla selkeät apurahojen jakoperiaatteet apurahojen myöntämiseksi. Hallituksen ja tieteellisen valiokunnan jäsenellä ei ole oikeutta käsitellä tai päättää apurahojen myöntämisestä itselleen, omalle tutkimusryhmälleen tai lähipiirilleen. Hallituksen ja tieteellisen valiokunnan jäsen on myös esteellinen käsittelemään hakemusta, jos hän ei voi tehdä sitä sivuvaikutteista vapaana. Apurahojen myöntäminen ei myöskään saa olla ristiriidassa säätiön tarkoituksen kanssa.

Säätiö edellyttää apurahansaajalta, että hän ei anna apurahastaan edelleen apurahoja tutkimusryhmänsä jäsenille. Sen sijaan apurahansaaja voi maksaa apurahasta palkkaa tutkimusryhmänsä jäsenille.

Verottajalle annetaan asianmukaiset ilmoitukset. Diabetes-tutkimussäätiö ilmoittaa lain mukaisesti apurahansaajien tiedot Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle.

Apurahojen hakemisesta, hakemusten käsittelystä ja päätösten ilmoittamisesta tiedotetaan riittävällä tavalla. Tällöin kiinnitetään erityisesti huomiota siihen, että

1. tieto hakumahdollisuudesta tavoittaa potentiaaliset hakijat
2. hakemuslomakkeet ja niiden täyttämiseksi annetut ohjeet ovat selkeät ja hyvin saatavilla
3. hakijat saavat tiedon käsittelytavasta ja aikataulusta
4. myönnettyistä apurahoista tiedotetaan ilman aiheetonta viivytystä ja samalla annetaan selkeät ohjeet apurahan saajille siitä, miten apurahan nostamiseksi tulee toimia ja miten työn edistymisestä on raportoitava.

3. Tiedottaminen

Diabetes-tutkimussäätiön hallitus on toiminnassaan avoin ja tiedottaa toiminnastaan. Yhteydenpito julkiseen sanaan ja viranomaisiin on avointa.

Säätiön hallitus laatii vuosittain toiminnastaan vuosikertomuksen lakisääteisen tilinpäätöksen lisäksi.

4. Hallinto

Diabetes-tutkimussäätiön hallinnossa on toiminnan ja varainhoidon edellyttämä asiantuntemus.

Säätiön hallinnossa olevilla on toiminnan laajuuden edellyttämät sisäiset apurahatoimintaa (apurahojen jakoperiaatteet) ja varainhoitoa koskevat ohjeet (sijoitustoiminnan periaatteet).

Asiantuntijat ja muut luottamustehtävissä toimivat hoitavat tehtävänsä tasapuolisesti.

Hallituksen ja muiden sääntömääräisten toimikuntien koko-

uksista pidetään pöytäkirjaa. Pöytäkirjat liitteineen säilytetään pysyvästi.

Myönnettyjä apurahoja koskevat ja vastaavat asiakirjat säilytetään arkistoituna vähintään kymmenen vuotta.

Tietosuojaan kiinnitetään erityistä huomiota, ja poistettavat asiakirjat tuhoetaan asianmukaisesti.

Hallituksen jäsenet ja muut toiminnan vastuuhenkilöt eivät osallistu käsittelyyn ja päätöksentekoon asiassa, jossa heidän objektiivisesti arvioiden voidaan katsoa olevan esteellisiä. Nämä henkilöt ilmoittavat riittävän kattavasti jäsenilleen omat mahdolliset päätöksenteossa esiin tulevat eturistiriitatilanteet.

Hallintokustannukset ovat kohtuullisia ja suhteutettuja säätiön tarkoituksen toteuttamiseen käytettyihin varoihin.

Säätiö ei myönnä apurahoja tai niihin verrattavia etuja hallituksen jäsenille, toimielintensä jäsenille tai muille luottamushenkilöilleen.

Tilien ja hallinnon tarkastuksesta vastaavat sääntöjen mukaan KHT-tilintarkastajat. Kirjanpito hoidetaan ja tilinpäätösasiakirjat laaditaan kirjanpitosäännösten mukaisesti.

Hallitus vastaa siitä, että säätiöiden valvontaa koskevien säännösten edellyttämät ilmoitukset tehdään valvovalle viranomaiselle määräajassa.

Mikäli säätiön tarkoitusta ei muuttuneiden olosuhteiden vuoksi tai muusta syystä voida enää kokonaan tai joltakin osin toteuttaa, säätiön hallituksen tulee ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin. Tällaisia voivat olla sääntöjen muuttaminen tai säätiön lakkauttaminen.

Kuva: Vastavalo

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖN APURAHOJEN JAKOPERIAATTEET

1. Säätiön tarkoituksena on tukea diabetekseen liittyvää tieteellistä tutkimustyötä ja tutkimustulosten tunnetuksi tekemistä.
2. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan jakamalla apurahoja tieteelliseen tutkimustyöhön, pyrkimyksenä diabeteksen ja sen aiheuttamien lisäsairauksien ja sosiaalisten haittojen ennaltaehkäiseminen ja vähentäminen sekä diabeteksen hoidon kehittäminen.
3. Säätiö tukee korkeatasoista diabetestutkimusta alkaen perustutkimuksesta. Säätiö tukee myös muuta diabetekseen liittyvää tieteellistä tutkimusta. Ensisijainen arviointiperuste on tutkimushankkeen tieteellinen taso. Tasavahvojen hakemusten välisessä rajanvedossa voidaan lisäksi ottaa huomioon tyyppi 1 ja 2 diabeteksen tutkimuksen tasapuolinen tukeminen, käytännön hoidon tukeminen, alueellinen tai laitospohjainen jakautuminen sekä haetun summan suuruus.
4. Arviointi perustuu tieteellisen valiokunnan viiden jäsenen toisistaan riippumattomaan pisteytykseen. Valiokunnan jäsenet ovat jäävejä arvioimaan hankkeita, joissa ovat itse osallisina. Tieteellinen valiokunta voi tarvittaessa käyttää myös muita asiantuntijoita.
5. Lahjoittajien tahtoa kunnioitetaan säätiön yleisen apurahojen jakopolitiikan puitteissa.
6. Säätiön hallitus päättää apurahoista tieteellisen valiokunnan esityksen perusteella.
7. Apurahojen hakuaika päättyy vuosittain tammikuun 31. päivää.
8. Ennen kuin apuraha maksetaan saajalle, saaja sitoutuu viimeistään saamisvuoden jälkeen kahden vuoden kuluessa toimittamaan selvityksen apurahan käytöstä ja sen turvin saaduista tutkimustuloksista Diabetestutkimussäätiön si-

teerille. Samalla apurahan saaja lupaa mainita tieteellisissä julkaisuissa, että Diabetestutkimussäätiö on tukenut tutkimusta, ja lähettää säätiölle eripainokset julkaisuun johtaneista tutkimuksista.

9. Säätiön työvaliokunnan suostumuksella apurahan käytötarkoitusta voidaan muuttaa. Puheenjohtaja ja sihteeri voivat päättää asioista, mitkä eivät vaikuta oleellisesti tutkimussuunnitelmaan.

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖN SIJOITUSTOIMINNAN PERIAATTEET

1. Sijoitustoiminnassa pyritään turvaamaan säätiön toiminnan hoitamiseksi tarvittavat varat ja tuotot sekä lyhyellä että pitkällä tähtäimellä.
2. Varat pyritään sijoittamaan vastuullisesti, tuottavasti ja turvaavasti.
3. Varat sijoitetaan pitkäjänteisesti. Sijoitustoiminnassa pyritään myös lyhyellä aikavälillä korkeaan markkinatuottoon.
4. Sijoitustoiminnassa riskejä pyritään hallitsemaan mm. hajauttamalla sijoituksia instrumenteittain, kohteittain, toimialoittain, valuutoittain ja alueittain. Riskienhallinnassa voidaan käyttää johdannaisinstrumentteja. Myös sijoitusten likvidiys ja säilyvyys pyritään turvaamaan.
5. Sijoitustoiminnassa otetaan huomioon eettiset periaatteet tavassa toimia (ml. sisäpiirisäännökset) ja sijoituskohteita valittaessa.
6. Testamenttilahjoittajia kunnioitetaan. Lahjoituksena saatuja asuinhuoneistoja pyritään pitämään pitkäaikaisena osana sijoitussalkkua.
7. Sijoitustoiminnassa pyritään käyttämään korkeaa ja monipuolista asiantuntemusta.

Jouko Oksanen, varainsijoitusvaliokunnan puheenjohtaja

HYVÄT SIJOITUSPÄÄTÖKSET TURVAAVAT APURAHAT

Diabetestutkimussäätiön apurahojen pesämuna, 1 500 markkaa, kerättiin kolehtina säätiön perustamiskokouksessa vuonna 1976. Nykyisin säätiön varallisuuden arvo on noin 11 miljoonaa euroa. Sen vastuullisesta sijoittamisesta huolehtii varainsijoitusvaliokunta, jonka johdossa on eläkeyhtiö Varman talousjohtajan tehtävistä vuonna 2012 eläkkeelle jäänyt Jouko Oksanen.

Diabetestutkimussäätiön sijoitusten tuotto oli vuonna 2012 noin 12 prosenttia, mitä voidaan pitää erittäin hyvänä tuloksena. Säätiö on tyypillisesti saanut sijoituksilleen paremman tuoton kuin suurimmat suomalaiset institutionaaliset sijoittajat.

Säätiön menestyksellinen sijoitustoiminta on säätiön saamien lahjoitusten rinnalla varmistanut sen, että säätiö on voinut jakaa apurahoja joka vuosi, ja apurahasummaa on voitu kasvattaa. Onnistumisista on kiittäminen säätiön sijoitustoiminnan periaatteita ja eritoten vapaaehtoisvoimin toimivaa varainsijoitusvaliokuntaa.

– Varainsijoitusvaliokunta koostuu johtavissa asemissa olevista sijoitustoiminnan ammattilaisista. Kukaan heistä ei saa palkkaa tai palkkiota tai henkilökohtaista etua toiminnastaan säätiön luottamustehtävässä. He tukevat diabetestutkimuksen varainhankintaa omalla asiantuntemuksellaan täysin vapaaehtoistyönä, säätiön eri luottamustehtävissä vuodesta 1990 lähtien toimintu Oksanen korostaa.

Arvot ja periaatteet keskeisiä

Varainsijoitusvaliokunnan toimintaa ohjaavat säätiön sijoitustoiminnan periaatteet. Ne lähtevät siitä, että sijoitustoiminnalla pyritään turvaamaan säätiön toiminnan hoitamiseksi tarvittavat varat ja tuotot niin lyhyellä kuin pitkälläkin tähtäimellä.

– Tehtävänäme on sijoittaa varat vastuullisesti, tuottavasti ja turvaavasti. Vaikka sijoittaminen on pitkäjänteistä, pyrimme korkeaan markkinatuottoon myös lyhyellä aikavälillä, Oksanen linjaa.

Diabetestutkimussäätiön arvoja ovat muun muassa eettisyys ja avoimuus. Toiminnan ehdoton luotettavuus näkyy myös varainsijoitusvaliokunnan tavassa toimia sekä sen tekemissä päätöksissä.

– Noudatamme sijoituskohteita valitessamme eettisiä periaatteita. Testamenttilahjoituksia kunnioitamme muun muassa siten, että pyrimme pitämään lahjoituksina saadut asuinhuoneistot sijoitussalkussamme pitkään.

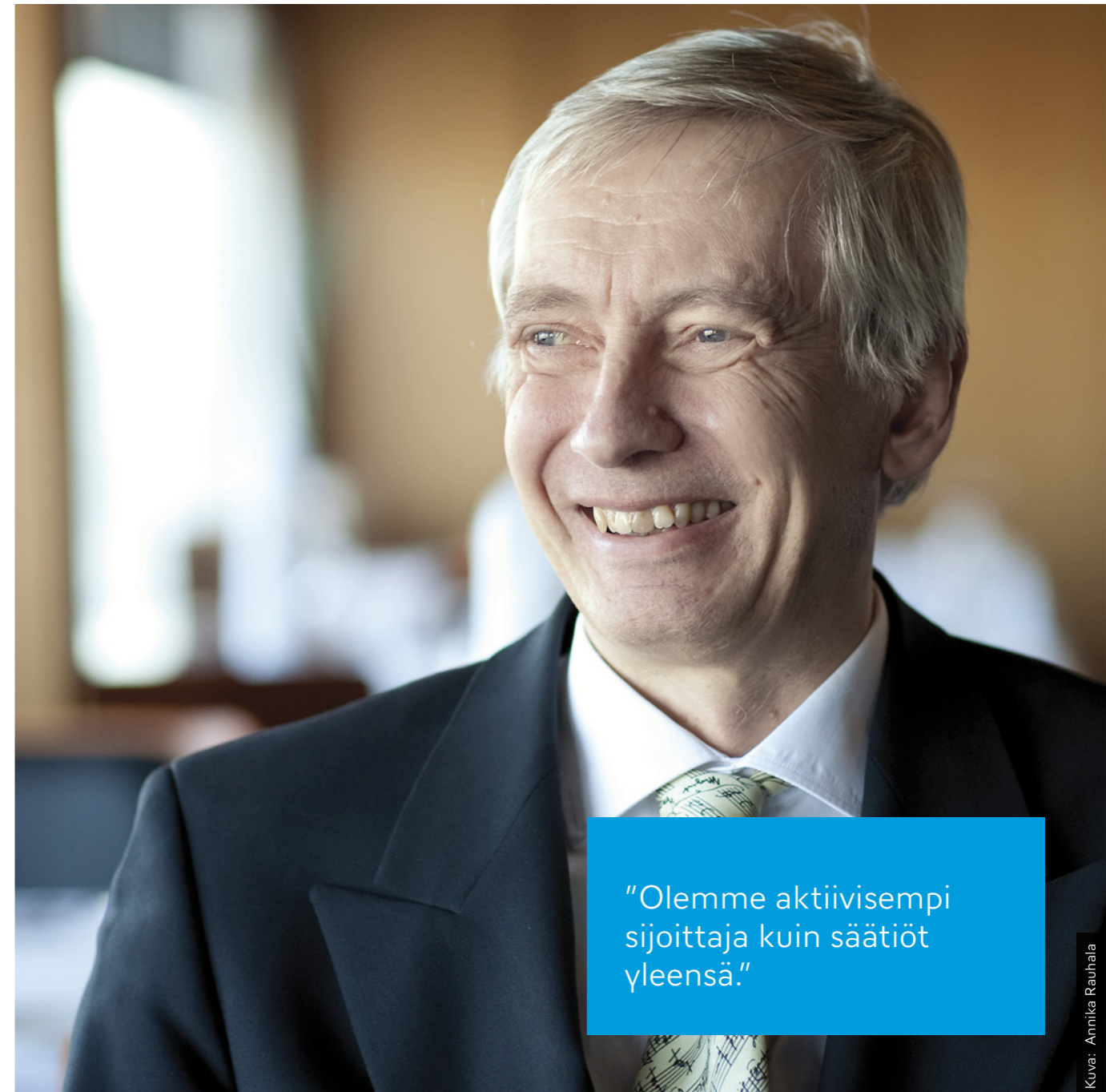
Tuottoa sijoituksia hajauttamalla

Varainsijoitusvaliokunta käsittelee kokouksissaan maailman sijoitusmarkkinoiden tilannetta, sijoitussalkun jakaumaa, tuottotilannetta, uusia sijoituksia sekä olemassa olevien sijoitusten riskejä ja myyntiä.

– Vältämme sijoittamista korkeita hallintopalkkioita sisältäviin rahastoihin sekä maksamista ulkopuolisille sijoitusten hoidosta. Käytämme Nordean palveluita vain valiokunnan sijoituspäätösten toteuttamisessa sekä sijoitusmarkkinoiden analysoinnissa päätöksentekomme tueksi, Oksanen kertoo.

– Kun minua pyydetään kertomaan erityisistä onnistumisistamme, niin voin mainita esimerkiksi oikeaan osuneet ajoituksemme sekä Nokian osakkeiden myynnissä että sijoitustemme kohdentamisessa kehittyville markkinoille.

Lisätietoja säätiön sijoitustoiminnasta ja sen periaatteista löytyy säätiön verkkosivuilta osoitteesta www.diabetestutkimus.fi/sijoitustoiminta. Verkkosivuilla on myös varainsijoitusvaliokunnan jäsenten henkilöluettelo.

“Olemme aktiivisempi sijoittaja kuin säätiöt yleensä.”

Kuva: Janne Viinanen

”Meneeköhän pumppu rikki, jos kiipeän puuhun?”

Aapo Mustajoki, koululainen

TOIVEENA TAVALLINEN ELÄMÄ

Talvella 2012 ekaluokkalaisella Aapolla oli jatkuvasti kova jano, ja vessassa piti hypätä yhtenä. Vuonna 2012 tyypin 1 diabetekseen sairastui noin 500 alle 14-vuotiasta suomalaista lasta. Tamperelainen Aapo Mustajoki on yksi heistä.

– Kun Aapo sairastui, niin kaikki muuttui. Meidän kolmilapsisen perheemme elämää rytmittävät nyt syömiset, mittaamiset ja pistämiset, Aapon isä toteaa.

Aapon diabeteksen hoito aloitettiin monipistoshoidolla.

– Se tuntui alkuun mahdottomalta. Murehdin, miten ikinä selviämme pistämisestä ja hiilihydraattien laskemisesta. Aapon oma asenne on auttanut paljon, hän on alusta alkaen suhtautunut hoitoon liikuttavan rauhallisesti ja nöyrästi, miettii Aapon äiti.

Nykyisin Aapolla on insuliinipumppu.

– Pumppu on ehkä parantanut pojan elämänlaatua, mutta diabeteksen hoitoa se ei ainakaan vielä ole merkittävästi helpottanut, Aapon isä sanoo.

Kompassi, kirja vai säbämaila?

Suunnistusta vuosia harrastanut Aapo juoksee edelleen metsässä. Ja jos Aapo ei ole rastien haussa, on hän viilettämässä salibandykentällä. Pienen diabeetikon urheiluharrastukset onnistuvat vanhempien tuella.

– Suunnistusharrastus voi jatkua turvallisesti, kun isä on mukana maastossa. Ja jompikumpi istuu aina katsomossa, kun Aapo on säbäkentällä. Mahdollisimman tavallisen, onnellisen elämän tavoittelu omalle lapselle on kaiken vaivannäön arvoista, vanhemmat summaavat.

Harry Potter -kirjat jo ennen kouluikää läpi kahlannut Aapo on lukumiehiä, mutta tulevaisuuden suhteen liikunnallisesti lahjakkaalla tokaluokkalaisella on toisenlaisia suunnitelmia.

– Mikäkö kiinnostaa eniten? No säbän pelaaminen tietysti, Aapo sanoo.

Diabetes on vielä arvoitus

Suomessa syntyvän lapsen todennäköisyys sairastua tyypin 1 diabetekseen on maailman suurin. Sairauden ilmaantuvuus on 50 vuodessa lisääntynyt noin viisinkertaisesti. Selitystä sille, mikä aiheuttaa sairauden puhkeamisen ja miksi se on niin yleinen juuri Suomessa, ei vielä ole löydetty.

Vuonna 2012 diabetes todettiin noin 26 000 suomalaisella. Kaikkiaan Suomessa on noin 300 000 diagnosoitua hoidossa olevaa diabeetikkoa. Heistä noin 40 000 sairastaa tyypin 1 eli nuoruus-tyypin diabetesta ja noin 250 000 tyypin 2 eli aikuistyyppin diabetesta. Lisäksi noin 200 000 suomalaista sairastaa tietämättään tyypin 2 diabetesta.

Diabeetikoiden määrä kasvaa kaikkialla maailmassa. Kansainvälinen diabetesliitto IDF arvioi, että vuonna 2012 diabeetikoiden kokonaismäärä oli 371 miljoonaa.

Vaikka tyypin 1 diabeteksen ehkäisykeinoja ei vielä tunneta, niin siihen liittyviä lisäsairauksia voidaan ehkäistä tai ainakin niiden etenemistä hidastaa, kun diabeetikoita hoidetaan parhaalla mahdollisella tavalla tutkimustietoon perustuen.

Lisätietoja diabeteksestä ja diabeetikoiden edunvalvonnasta löytyy Suomen Diabetesliiton verkkosivuilta osoitteesta www.diabetes.fi.

LAHJOITTAJAT

LAHJOITUKSET NIMIKKORAHASTOIHIN 2012

Muistorahasto

Larjavuo Raili

Nimikkorahasto

Kivinen Soile ja Lauri

Muut lahjoitukset

Ahonen Ulla
Aro Markku
Dunlop Hiflex Oy
Grönberg Rea ja Malmström Johan
Heiskanen Saana Vanamo
Helsingin Pantti Oy
Hokkanen Eija
Holopainen Mika
Jakobstadsnejdens Diabetiker rf
Kasi Sakari
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
Korhonen Martti
Kulmala Pirjo
Lind Tii
Lindholm Vieno
Mäkinen Tauno / Kokemäen kaupunki
Nykänen Päivi
Ollikainen Jouni
Palo Vesa
Pentik Oy
Pentikäinen Anu
Rautio Pentti
Rintakari Esko
Saarinen Timo
Siren Aarne
Soininen Mia Marika
Sukupää Risto
Tapala Inessa Anatoljeva

RAHASTOT

Muistorahastot

Alpisto Riitta
Autio Arvo
Heikkinen Irja
Honkanen Armas
Hurme Saara
Järvinen Elma
Koskelainen Raili
Koskiala Kaarlo
Larjavuo Raili
Larjola Hilikka
Lötjönen Ida
Nyström Hans
Pitkänen Mari
Pykälistö Olavi
Ruosteenoja Matti
Siren Hilja
Sjölund Sylvia
Starck Maija-Liisa
Töyrylä Osmo
Yli-Kahri Reino

Merkkipäivärahastot

Groop Per-Henrik
Isokallio Ammi
Kangas Tero
Knip Mikael
Lindstedt Esko
Merilampi Pekka
Olin Tenho
Ollila Erka
Paitula Hannu
Rissanen Helena
Stenius-Kaukonen Marjatta
Virtanen Erkki

Nimikkorahastot

Kivinen Soile ja Lauri
Kukkola Elli
Maijala Kaisa ja Tommi
Mausteaitta Oy
Vaittinen Teuvo

Muut rahastot

Lilly Säätiö
Novo Nordisk

PIENIKIN LAHJOITUS POIKII HYVINVOINTIA DIABEETIKOILLE

Tärkeintä lahjoituksessa ei ole summan suuruus. Valtameretkin koostuvat pienistä pisaroista. Yksityisten henkilöiden ja yritysten rooli lahjoitusten tekijöinä on erittäin merkittävä.

Lahjoitustilit:

Nordea FI87 2001 1800 0262 99

Sampo Pankki FI90 8000 1800 2236 96

OP-Pohjola FI50 5730 0820 4573 60

KIITOS!

Diabetes-
tutkimussäätiö
kiittää

Merkkipäivämuistamiset ja lahjoitukset

Yksityishenkilöiden lahjoitukset ja merkkipäivämuistamiset voi ohjata Diabetestutkimussäätiölle. Päiväsankari saa onnitteluaadressin, jossa on lahjoittajien nimet ja lahjoituksen kokonaissumma. Lahjoittaja voi määrätä, millaiseen tutkimukseen lahjoitus käytetään.

Muistorahastot

Mahdollisten kukkarahojen sijasta muistamiset voi suunnata rahalahjoituksina säätiölle. Omaisille toimitettavasta listasta selvää muistajien nimet ja yhteissumma.

Testamentit

Testamentilla on mahdollista määrätä omaisuus tai osa siitä Diabetestutkimussäätiölle. Säätiö ei joudu maksamaan perintöveroa testamenteista.

Yrityslahjoitukset

Yritysten lahjoitukset Diabetestutkimussäätiölle ovat verovähennyskelpoisia, kun summa on vähintään 850 euroa tai enintään 50 000 euroa.

Ota yhteyttä, kun suunnittelet lahjoittamista.

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖ

Diabetestutkimussäätiön asiamies Jarmo Riihelä

Diabeteskeskus

Kirjoniementie 15, 33680 Tampere

p. 03 2860 111, p. 0400 723 660 / Jarmo Riihelä

jarmo.riihela@diabetes.fi, diabetestutkimus@diabetes.fi

www.diabetestutkimus.fi

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖ
STIFTELSEN FÖR DIABETESFORSKNING

Kirjoniementie 15, 33680 Tampere, p. 03 2860 111, www.diabetestutkimus.fi